

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ИЗЈУТРА

Стан редакције и администрације: Краља Александра 12. Телефон 1591.

ДИРЕКТОР Бранко Божовић

ПИЈЕМОНТ

Оснивач: ЉУБОМИР С. ЈОВАНОВИЋ

ПРЕПЛАТА за Србију и Бугарску код уредништва: год. 16 дина, на поштама. Месечно . . . . . 1 дина. За иностранство код уредништва На годину 30 франака у злату на пола год. 15 фр. тромесечно 7-50 фр. у злату. УРВДНИК Коста М. Луковић

„Пораз Србије“

— Једна фикс-идеја убијеног наследника аустријског престола. — Како је Франц Фердинанд намеравао да нападне на Србију и да држи у шаху Русију? — Гликнер и Принцип. — (Писмо „Пијемонту“)

И велики људи имају својих заблуда. А покојни Франц Фердинанд није био велики човек. Био је на узвишеном положају, и то је маскарало недостатак праве величине. Није, ипак, био без врлина. Чистих руку и примерног породичног морала. Али је дугачка ниска његових фикс-идеја, по којима ће остати у дугој успомани, као што је сада по трагичној смрти својој постао чувен широм свега света.

Данас говоримо о једној такој фикс-идеји његовој. То је она која је прва у низу, која је највећа и за њ најфаталнија била. Франц Фердинанд је био уобразио да је провиђењем позван да Русију скине са груди Аустрије. Да би могао сломити Русију потребно му је — веровао је — сатрти благовремено Србију.

Пролетос је у највишем кругу главних генералштабера у Бечу, по заповести Фердинандовој, извођена једна необична ратничка игра на начин како се то свуда чини у најновије доба. Задаћа коју је он дао и у чијем је решавању узео био најактивнијега удела била је у овоме: Односи између Русије и Аустрије постали су већ несношљиви. Русија живо, и дању и ноћу, гомила војску према западној граници својој, и већ нико у свету и не помишља да се може спречити рат између Аустрије и Русије. Осећа се већ мирис баруте, и најдаље за две недеље рикнуће топови. Или ће под колпитам козачких коња прскати бетон у главним улицама бечким или ће победничка Аустрија диктовати мир у Петрограду! Тада Аустрија ненадно, и без објаве рата, груне на изненађену Србију с војском којом командује лично Франц Фердинанд. Главна сила аустријска кула преко Дунава код Дубравце у Србију као што се отров разноси по крвотоку целог организма. Прва српска армија, која је на брзу руку формирана, покушала је да заустави продирање аустријске војске, али је распрштена, уништена. Доња је моравска долина за Србију изгубљена — царска војска маршира ка Крагујевцу...

Не само у начелу него и у појединостима Франц Фердинанд је дотле сјајно извео оно што је хтео. Он је пошао и даље, и сада је наишао момент који га је довео — до катастрофе. Та страни оних команданата, који су у тој игри ишли да воде српску војску налазио се, Фердинандом одређени, и потпуковник Гликнер, у чијим жилама тече словенска, пољска, крв. У једном моменту, потпуковник Гликнер срећно организовао већ прилично растурање али не још и деморалисане одреде српске војске, и изведе с њима тако силан, ненадан и срећан удар да се главна сила Фердинандова поколеба, за тим стаде одступати, најпре у реду на онда у нареду; што је остало живо до Дунава, то у Дунаву, бежећи, нађе гроб, и једва се Франц Фердинанд спасе беспримерном брзином у — бегству... Неки одреди осокоче српске војске појавише се и у равном Банату...

Такав је резултат ратне пробе остао још ујасан утисак, и Франц Фердинанд је, чим се мало повратио од погружености, позвао око дрског потпуковника на одговор. — Српска је војска! — узвикнуо је Франц Фердинанд — већ била сатрвена! Како сте смели имати ту дрску мисао да поново организујете армију? — Нема српског официра који не би урадио то што сам ја урадио! — одговорно је смерно потпуковник Гликнер.

— Како сте смели ставити трупама у задатак да прелазе толику даљину? — Ја сам данас командовао с рпска о м војском, а два су последња рата показала да она може прећи и већа одстојања.

— Ви сте непаметно радили! — А Ви сте паметно чинили што сте благовремено напустили Србију! Само још сахат, и Ви бисте били плен моје, србјанске, војске!

После два дана потпуковник је Гликнер био отеран у Слезују. Франц Фердинанд није умео бити уживавац — није такога човека узео за доглавника...

По том је покојни наследник постао бити замисљен. Саветовао се, радио је, вредно је радио, и онда је заказао велике маневре у Босни и

Херцеговини. Задаћа је опет била иста: ненадан рат Аустро-Угарске са Србијом и Црном Гором; Аустрија је нападач; она је и победила... Маневре су тек биле почеле. Нико живи не зна, шта би оне до краја показале. Да ли би се на њима појавио нови потпуковник Гликнер, који би јавом покварио сан Францу Фердинанду? То сада не може нико знати. Револвер Гавре Принципа учинио је крај и животу и фикс-идејама плахога наследника... — ић.

ДЕЛА И РЕЧИ.

Сваки према себи суди. Уверени да ћемо, због Хартвигове смрти, учинити према Аустријанцима у Београду оно, што су Аустријанци у Сарајеву учинили према Србима, београдски представници суседне монархије направили су узбуњу. У Беч су послали телеграме, да се Срби спремају да изврше јуриш на аустријско посланство и на аустријске поданике.

За бечке новинаре то је било довољно да напишу да је напад на посланство већ био. И редакције великих илустрованих листова су послале телеграме фотографској радњи Живковића и Антонијевића, тражећи да им пошаље слике „посланства после напада“.

Живковић и Антонијевић су им послали слике, али слике посланства здравог и читавог.

ЦРНА МАСКА.

Трговачки суд у Скопљу

— У Скопљу ће бити установљен трговачки суд за нове крајеве. —

Одмах по публикацији конвенције о солунском пристаништу између Србије и Грчке, Трговачка Комора учинила је представку Министру Правде, тражећи да се у Скопљу установи трговачки суд за нове крајеве.

Потребу установљења овог суда Комора је прадала великом развијеношћу трговачких односа у новим крајевима. У разлозима за установљење трговачког суда у Скопљу Комора наводи још и то, што услед нових железничких мрежа Скопље постај полазна тачка. Сем тога, кроз Скопље ће проћи и велика артерија западне Европе за Блиски Исток преко Солуна.

Солунским пристаништем наша извозна трговина, вели се у разлозима Коморе, наићиће у Скопље, као на прво велико место, куда ће моћи да прође већи део робе. Солунски трговци гростисти, знајући значај Скопља, већ су у велико почели да отварају своје гростиске радње. Тако је сада у Скопљу, заједно са великим радњама из наших нових

крајева, отворено око 40 гростиских радња.

Министар Правде примио је ову представку Трговачке Коморе и послао је на мишљење Великом Суду у Скопље.

Велики Суд је јуче послао Министру своје мишљење, да су разлози Трговачке Коморе умесни и оправдани, и да у Скопљу треба, што пре, установити трговачки суд за

Нови нараштаји

Ко ће нас ујединити

— Генерације које изумиру и генерације које настају. — Шта мисле хрватска деца о својој браћи Србима. — (Извештај „Пијемонту“)

Колико су антисрпске демонстрације у Хрватској мало хрватске, могли сте видети из писања праве хрватске штампе. Најамничка руља није могла, ни уз припомоћ власти, која је равнано брисала пасусе из новина, да наметне своје дело целој Хрватској.

Све што су демонстрације показале, то је да, поред свих напора српско-хрватске коалиције, режим полицијског безвлашћа још влада. Аустро-Угарска се заувек још увек мишљу да југословенски покрет представља један тренутни политички покрет, који се може угушити полицијом. Франковачки листови дају јој о томе илузију.

Заблуде не може бити веће. Идеја о народном јединству Срба и Хрвата, који подједнако желе слободу, долази из дубина народних маса. Она није наметнута, да се може уклонити. Колико је прави народ далек од предрасуда и старих мржња, нека послужи један пример, који сам изабрао међу осталима.

У једној хрватској школи, на селу, учитељица је, пред крај школске године, поставила ђацима питање: шта мислите о будућности свога народа? И ево накне је одговоре добила:

Једна ученица је написала: Ја која пишем јесам Хрватица. Моја су браћа Југословени. Наша су браћа раздвојена на три дела, а то су: Хрвати, Срби и Словенци. Станују у Великој Југославији, Нама су непријатељи Талијани, Мађари и Немци. Нама Хрватица је посве слабо, јер немамо свога владара нити имамо својих школа. Зато купим дружба сво. Ђирила и Метода, да се у Истри подижу школе.

Хрвати, Срби и Словенци доћи ће време да се здруже, и тада ће нас бити велико племе, и то ће племе сачињавати велику Југославију. Биће нам добро, јер ћемо имати свога владара и своје школе, свој језик и све своје.

Кад будемо сједињени, неће нам требати да се боримо против својој браћи, као што данас шаљу да се боримо. Кад будемо заједно, бит ћемо слободни, и нећемо допустит да се туђинац у нашу земљу населује.

Један ученик је написао: Ми смо раздвојени на три дела. На Хрвате, Србе и Словенце. Источном је делу добро, јер има свога владара, а западном је делу рђаво, јер је у туђини

нове крајеве. Сада ће министар о свему овоме обавестити Министарски Савет и тражити потребне кредите за образовање овог новог суда у Скопљу. Не буде ли било кредита зато, онда ће се установљење трговачког суда у Скопљу одложити за идућу годину, док се не у државни буџет за нове крајеве не буду унели и кредити за одржавање овог суда.

С Р Б И Ј И.

Српска земљо моја мила, Славна јеси од давнина, Ту ми живе браћа драга. Баш су моја браћа славна!

У теби ми све веселе. Када чујем име твоје, Чини ми се ко да чујем Мило име мајке моје.

Код нас има много лепа, Красног мора и планина, Па вас зовем, Србадијо, Осветите нас душманина!

СРПСКОЈ ДЕЦИ. Домовино српска земљо мила, Ти нам славна до вазнова била. Ти си нама много добра дала, Ти и твоја српска деца мала.

Кад та драга дечица нарасту Споменте им да смо мила браћа, Па нек добу овамо ка нама, Да се лепо с браћом упознамо.

Красно ти је наше модро море И красне су све наше долине, Све долине и краше планине, Ох! дођите у ове милине!

Већ вам нећу ништа казивати, Него сад ћу Србе дозивати, А највише српску децу малу, Нека уче српску повест славну.

А најпосле кад постану људи, Нек се боре с нам заједно, сложио, И сви ћемо живот жртвовати За наш народ који јадан пати.

С Р Б И Ј И.

Дична српска земљо мила, Дична славна ти ми била. Твоја брада и планине Красне реке и долине.

Све ми мило и свето је, Све у теби драго то је. Сви јунаци и краљеви Мени мили пријатељи.

Мала птица што но лети Из српскога поља равна, Она мени поздрав свети Са Косова носи славна.

Јер Косово нам је свето Било давно од вајнада, Натопљено светом краљу Наших драгих прадедова.

Али знаће браћо драга, Косово је још хрватско, Још је тешко, још је ропско Помозите, то је братско!

СРПСКА ПЈЕСМА.

Хеј весело, Србадијо весело стој! Ево теби нита цвећа од свег рода мог. Нека знаду Срби Да смо ми Хрвати

Њина љубазна браћа! Нека живи Србија и Хрватска, И живет ће увек као слога права. А ми ћемо се љубити

Као браћа драга. Кано браћу праву Ми вас позивамо Да дођете к нама. Видет ћете лепо наше море, Које мора и ваше да буде! Видет ћете нашу љубав жарку, Покићемо с вама сви у барку. Волећи би смо вас видети, као мајке своје.

А примите за сада ову ниту цвећа И чекајте још мало година, Па ће бити срећа и милина.

С Р Б И Ј И. Српска земљо моја мила, Славна јеси од давнина, Ту ми живе браћа драга. Баш су моја браћа славна!

У теби ми све веселе. Када чујем име твоје, Чини ми се ко да чујем Мило име мајке моје.

Код нас има много лепа, Красног мора и планина, Па вас зовем, Србадијо, Осветите нас душманина!

СРПСКОЈ ДЕЦИ.

Домовино српска земљо мила, Ти нам славна до вазнова била. Ти си нама много добра дала, Ти и твоја српска деца мала.

Кад та драга дечица нарасту Споменте им да смо мила браћа, Па нек добу овамо ка нама, Да се лепо с браћом упознамо.

Красно ти је наше модро море И красне су све наше долине, Све долине и краше планине, Ох! дођите у ове милине!

Већ вам нећу ништа казивати, Него сад ћу Србе дозивати, А највише српску децу малу, Нека уче српску повест славну.

А најпосле кад постану људи, Нек се боре с нам заједно, сложио, И сви ћемо живот жртвовати За наш народ који јадан пати.

С Р Б И Ј И.

Дична српска земљо мила, Дична славна ти ми била. Твоја брада и планине Красне реке и долине.

Све ми мило и свето је, Све у теби драго то је. Сви јунаци и краљеви Мени мили пријатељи.

Мала птица што но лети Из српскога поља равна, Она мени поздрав свети Са Косова носи славна.

Јер Косово нам је свето Било давно од вајнада, Натопљено светом краљу Наших драгих прадедова.

Али знаће браћо драга, Косово је још хрватско, Још је тешко, још је ропско Помозите, то је братско!

5. јули 1913. год.

Потучени на Брегалници, Злетову, Рајчанском Риду и Пљачкавици

БУГАРСКЕ ТРУПЕ

непрекидно се повлаче на територији старе бугарске границе. Врховна команда и краљ Фердинанд послали су у очајању телеграм команданту четврте армије генералу Ковачеву, да Бугарску може спасти од срамоте а другу армију генерала Иванова од коначне пропасти, само један јачи ма и тренутан успех

Финансије и трговина

ТРГОВИНСКА АГЕНЦИЈА У СОЛУНУ. — ПРЕД ШЉИВАРСКУ СЕЗОНУ. — КАКО СЕ ВОДИ ТРГОВИНСКА ПОЛИТИКА?

Наша прогноза о солидности Краљевско-Српске Трговинске Агенције у Солуну, испунила се. Није прошло ни два месеца, како је њен шеф предузео старање о српском извозу преко Солуна, а скандал се већ догодио. Дружчије се не може назвати него скандалом оно, што је учинио шеф трговинске агенције по злу познати В. Џанга.

Тај државни чиновник, коме српска држава даје 150 динара неке милостиње, — докле инвалиди, који су изгубили здравље у рату и ратничка сирочад, која је остала без хранитеља, не добија ни једну петицу од ове суме — има по уговору од Министарства Народне Привреде 30.000 динара годишње, да организује српску трговину и да помаже извозника.

Али овај незајажљиви Цинцарин, коме је Пачу рођак, а Велизар Јанковић шеф и велики пријатељ, није

са тим синекурама био задовољан. Њему је требало још и он је ученио српске извознике. Кад је пре десет дана требало лиферовати гростике влади 1.500 грла говеди за емигранте, који су добили из Турске и настанили се у новим грчким крајевима, — В. Џанга је нашао могућности да на лак начин заради 2.000 динара. Понудио је јевтиније стоку него српски извозници, па је после „одуцати“ и примио т. зв. шап.

Овај трговински агент, уместо да помаже српску трговину и да чини бесплатне услуге нашим извозницима, на првом кораку ради само за свој лични њар. Ван тога, уосталом, он не види никакш ништа. Такав је био, у своје време у Извозној Банци, још гори у Управи Државних Монопола, а врхунац је достигао за време рата. Дочле су други животе залагали за добро Отаџбине, Џанга је по Скопљу трговао монополисанам артиклима! И на овом положају, дакле, није очекивао од једнога Џанга да служи општим интересима и да заборава на свој џеп. Он је отишао у Солун да тргује и да се богати и тога ради се уорачачно с познатом нишком фирмом М. Коцић.

Режим г. Пашића непрестано се брани да није корумптиван. Има ли већер стида и срама него кад један државни орган тако немилосрдно уцењује и пљачка српске трговце? Ако и овај пример, поред толиких других, не доказује да радикални чиновници сматрају да постоје ради партије, а држава ради њих, онда је узалудно даље и говорити једном Велизару Јанковићу, коме је достојан репрезентант В. Џанга! Кад српску трговину у иностранству представљају такви типови, онда се не може имати добро мишљење ни о министру трговине, који то трпи и коме се то допада.

Целокупна трговинска политика садашњег министра Народне Привреде срачуната је на блеф. У трговинској централи стварно и озбиљно ништа се не ради, али се у јавност непрестано пуштају гласови о пројектима и о ономе што се намерава радити.

Јуче, на пример, читам у новинама како се у Министарству Привреде чине журне припреме за шљиварску сезону, која ће, како по свему изгледа, бити веома жива. Човек ми мислио, да се тамо налажишу казани за пекмез, да се га граде и набављају са стране корпе и сандуци за

паковање шљива и да се, најзад, Министарство трговине труди да нађе начина, на који би извозници изашли из ове кредитне кризе и дошли до новаца, потребних за шљиварски посао.

Место свега тога, Министарство је нашло кредит из прихода Државне Класне Лутрије, да тиме плати дијурне члановима тржишних комисија, које ће вршити надзор над производњом, трговином и прерадом шљива и пекмеза. Цео пословни свет се није ни бринуо одакле ће министар платити своје комисије, јер се знало да морају бити плаћени. Ми смо чак зато, да се те комисије добро плате. Јер, претпоставља се, кад да ће добро плаћен државни орган мање имати прилике и доћи у искушење да уцењује и пљачка попут Џанге. Специјално ове тржишне комисије имају један деликатан и важан задатак, с тога треба обратити пажњу на избор личности и узети само морално јакне и исправне људе.

Али кад г. Јанковић бира за трговинског агента у Солуну једнога Џангу, а за своје шефове и инспекторе узима људе нестручне, али способне да презију грбачу, ко нам онда даје гаранције да ће се при из-

бору ових комисија дружчије поступити? Нарочито сад пред изборе... Али млади Велизар мисли да је довољно само поставити комисију од својих људи, то објавити преко листова, а ствари ће већ ићи саме од себе. Тако је он у области трговине учинио још једну реформу. У буџет за ову годину унесен је кредит од 5.000 динара за одржавање званичног гласника „Трговински Преглед“ оделења за трговину. Пре два месеца одређен је и уредник томе листу, уреднику је дат и хонорар, а лист — не излази...

Трговачки свет, међутим ништа и не очекује од тога листа и боље је да не излази. Али жали боже за оним пет хиљада динара! Пре 6—7 година Министарство Народне Привреде издавало је лист под истим именом. Кад Велизар Јанковић не би веровао, да свет почиње од њега и кад би се мало интересовао прошлости, онда би се могао поучити судбином бившег „Трговинског Прегледа“. Он није дао никакве резултате од практичне вредности и морао је престати. Тако ће бити и с овим.

То, уосталом, није тешко погодити. Треба се само сетити, са колико је

помпе Министарство Привреде објавило да ће публиковати цене земаљских производа на свима важнијим тржиштима у земљи. Од тога се очекивало богзна шта. Они „стручњаци“ у трговинском оделењу веровали су, да тиме преразбише трговину. Ти извештаји, међутим, стижу врло доцкан, нису ни приближно тачни и не могу се ни за шта употребити. Тако то иде у свима грамама народне привреде, од када њоме, на срамоту проширене Србије, управља др. Велизар Јанковић. Овога пута доста је било задржати се само на две три рекламе из области трговинске политике. И остало, а нарочито аграрна политика, доћиће на ред. Д-р М. Ј. М.

Једна авантура у Калабрији

— П. Л. КУРЈЕ — Једног дана, путовао сам у Калабрију. То је земља рђавих људи, који, верујем, не воле никога, а нарочито не трпе Французе. Али да вам говорим о томе, далеко ми нас одвело; довољно је, да нас они смртно мрзе, и да сваки врло рђаво пролази кад им падне шака. Имао сам за сапутника једног мла-

ПРЕМА СРБИМА

зашто му дају и потребне инструкције остављајући даље све његовој увиђајности.

По пријему ове заповести

ГЕНЕРАЛ КОВАЧЕВ

одговара телеграмом:

„Пошто нисмо могли да постигнемо никаког успеха приликом препада, кад су трупе биле одморне и свежје, данас је такав успех немогућан. Од свију команданата дивизија, добио сам извештаје, да су трупе услед силних штрпаца и моралне депресије, неспособне за озбиљнију акцију. Моје је мишљење, да само у интервенцији Европе лежи.

СПАС БУГАРСКЕ,

која је војнички потпуно изнурена.

Због овог телеграма, генерал

КОВАЧЕВ ЈЕ СМЕЊЕН

са положаја команданта армије и замењен генералом Тодоровом.

Бугарска врховна команда немајући никаквог изгледа да постигне успех према Србији, наредила је првој и другој армији, да упадну на неколико места изазову забуну код српске врховне команде.

Поход прве бугарске армије генерала Кутинчева пропао је. Српске трупе, пошто су их потуле, гонећи непријатеља, заузеле су стару српску

ВАРОШИЦУ КУЛУ

у којој су запленили велику количину ратног материјала.

Пета бугарска армија, под командом генерала Петрова, са 56 батаљона и 120 топова, потиснута је

КОД ПИРОТА

и приморана, да напусти заузете позиције на српској територији код Орловог — Камена, Голеша и Св. Николе. Бугарске трупе гоњене српском војском, приликом одступања, порушиле су железнички

МОСТ НА СУКОВУ

да би успорили даље продирање наше војске.

Власински одред гонећи разбијене делове бугарских трупа

КОД БОСИЉ - ГРАДА

данас је потпуно овладао вододелницом реке Драговетнице утврђујући се на заузетим положајима.

ГРЧКИ УСПЕСИ,

Грчке трупе у свом наступању заузеле су данас Неврокоп и Мелник.

БУГАРСКА ЗВРСТВА.

Из грчке врховне команде стигли су извештаји о ужасним зверствима, које су починиле бугарске трупе при свом одступању. Нарочито је страдала варошица Донсат, где су Бугари потули око 2500 становника.

ТУРЦИ ПРЕШЛИ ГРАНИЦУ.

И ако се за сутра очекује корак великих сила у Цариграду, да Турци не пређе линију Енос - Мидија утврђену лондонским уговором, ипак је турска влада издала налог да војска пређе границу. Трупе су већ заузеле Чорлу.

БУГАРИ И АРНАУТИ.

Из Париза јављају, да се према обавештењима, која су тамо стигла из Беча, воде преговори између арбанаске владе и Софије, да Арнаути нападну на Србију. Поред све озбиљности ових вести, у Београду влада спокојство, јер је албанска граница осигурана довољним бројем трупа.

ТЕЛЕГРАМИ

(Од 4. јула)

ГРЦИ И ТУРЦИ.

Цариград, 3. јула.

Уверавају на обавештеном месту, да је грчки посланик Панас учинио јуче корак код великог везира. Панас је изјавио, да је инцидент према грчком конзулу у Ајвали до крајности озбиљан и захтевао је да кривци буду кажњени.

АУСТРИЈСКИ ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИК

Ишл, 4. јула.

Надвојвода Карло Франц Јозеф стигао је јутрос и био примљен у аудијенцију код цара која је трајала читав час. Маса је одушевљено поздрављала надвојводу, који је после аудијенције отпутовао у Гмунден да посети принца Алфонза Бурбонског.

У подне надвојвода продужује пут за Рајхенуау.

ИСТРАГА У МАЛОЈ АЗИЈИ.

Цариград, 3. јула.

Први правни саветник Порте отпутовао је у Смирну, да редигује компромис о наменовану швајцарског изборног судије, који треба да буде придодан руско-грчкој комисији за исељенички порекло, и да прецизира његове атрибуције.

ског стола. Читав облак од разних ствари погађа министре.

Министар Пешев, погођен једном дебелом књигом по носу, обливен крвљу, улази у министарску собу.

РАДОСЛАВОВ ОЧЕРУПАН.

Напоследку, опозиција продира до министарског стола и хвата министра председника, чију је крагну и машну сву поцепала. Око њега се скупља већина, која успева да га изшчула из руку опозиције и да га одведе у министарску собу.

ПРЕДСЕДНИК СОБРАЊА РАЊЕН.

У сред ужасне граје и туче, која се продужује, народни посланик Ал. Конов прилази председнику Собрања и свлачи га са председничког стола.

Већина прилази у помоћ председнику Вачеву, и Конова обара на патос и газу га.

ЧИТАЊЕ ЗАЈМА.

Извештај већине, Панајотов, чита зајам. Опозиција јуриша да свуче Панајотова. Вика достиже кулминацију; неки посланици свирају празним инструментима; у сали Собрања ништа се не чује.

Песнице и шамари падају.

БАЦАЊЕ СТОЛОВА.

Видећи да влада намерава силом да протури зајам, опозиција, пошто је све испретурала, почиње да баца столове, руши клупе.

Једна књига, бачена из већине, удара по лицу опозиционара Корчева. Раздражен ударом, Корчев баца једну смљену даску и њоме несрећно удара члана већине Јанкова по сред чела.

Јанков од удара пада на под.

ЧИТАЊЕ СЕ ПРОДУЖУЈЕ.

И поред свих скандала, вике, граје, ларме, свирања и туче, Панајотов продужује да чита законски предлог о зајму.

Пошто је све предмете побацала, опозиција узима чаше и флаше; ломе сијалице и баца лампе.

ГЛАСАЊЕ.

И ако није могло да се чује, и ако се туча непрекидно продужавала, председник је ставио на гласање зајам, и зајам је у начелу усвојен.

Кад је председник Вачев објавио усвајање зајма и закључио седницу, опозиција је протествовала, доказујући да зајам није ни прочитан а још мање изгласан.

ИЗГЛЕД СОБРАЊА.

По свршетку седнице, Собрање је личило на варош опустошену дивљим хордама. Слике побачене, масционице полузане, столови поломљени, клупе изваљене.

КРАЉ И СОБРАЊЕ.

За све време дебате у Собрању, дворски маршал, генерал Савов, присуствовао је седници и одмах после тога је отишао у двор да краљу Фердинанду поднесе извештај.

КРАЉ И МИНИСТАР ПРЕДСЕДНИК.

Краљ Фердинанд је, примивши извештај генерала Савова, дозвола себи министра председника Радославова. Аудијенција је трајала више од два часа.

Шта је говорено, још није познато.

Услед заоштрених односа између опозиције и владине већине, влада је одложила седнице Собрања за два дана.

ПРЕТЊЕ РАДОСЛАВОВУ И ТОНЧЕВУ.

Министар председник Радославов и министар финансија Тончев добили су писма, у којима им се прети да ће бити убијени, ако не повуку зајам.

Министар председник Радославов позвао је вође опозиције и саопштио им да влада, на супрот тврђењу опозиције, сматра да је зајам изгласан, и да ће за претње учињене њему, чинити одговорном опозицију, ако се испуне.

ВЛАДИНЕ ПРИПРЕМЕ.

Данас је држана седница министарског савета, и трајала је врло дуго. На њој се саветовало о мерама, које треба да се предузму ради заштите владе и већине.

После другог саветовања, влада је решила да употреби војску против опозиције. Војска ће посетити Собрање.

МИТИНГ У СОФИЈИ.

Блок опозиционих странака донео је одлуку, да сазове опште народни митинг у престоници. На митингу ће говорити све вође опозиције. Донеће се резолуција, којом ће се тражити од краља Фердинанда, да не санкционише зајам, који ће упропастити Бугарску, и који није изгласан у Собрању.

У свима слојевима софиског друштва митинг се очекује са страхом. Верује се да ће доћи до судара и крвопролића.

По наређењу владином, војска и жандармерија су у приправности.

Српска мобилизација

— Једна измишљена, али значајна вест. —

Од кад је Италија позвала под заставу велики број резервиста, у европској штампи се јављају врло интересантни гласови о аустријским плановима на Балкану. Један од најинтересантнијих је вест једног париског листа, да талијанска делимична мобилизација има да значи, да је Аустрија, ради својих циљева на Балкану, допустила Италији да интервенише у Албанији.

Колико има вероватности у тим гласовима о аустријским плановима, показаће се у најскоријем времену. За сада је интересантна једна ствар: да аустријски листови, док се остала светска штампа занима аустријским агресивним плановима, доноси лажне вести о српској делимичној мобилизацији. Можда те вести имају да послуже као повод за нове уцене.

„Пестер Лојду“ јављају из Сарајева, „из поузданог извора“:

Овдашњим војним круговима стигла је вест, да је српска влада позвала, ради комплетирања мирнодопских трупа, неколико година резервиста — укупно 70.000 људи. У миру, српска војска броји, нормално, 40.000 до 45.000 људи; сазивањем

резервиста, трупе достижу цифру од 110.000. На тај начин, ратна готовост српске војске се знатно повећала, толико повећала да је за попуњавање прве борбене линије потребно да се сазове још свега 70.000 до 80.000 људи. Српска војска се налази у пола у ратном стању...

„Пестер Лојд“ доноси ову измишљену вест на уводном месту.

Шта се спрема

— Значај талијанске мобилизације. —

Париз, 3. јула.

„Журнал де Деба“ има вест из Берлина, да се у тамошњим дипломатским круговима преносе гласови, да су се Силе Тројног Савеза потпуно споразумеле у питању успостављања реда на Балкану. Мобилизација италијанске војске врши се са пристанком Аустрије и Немачке, и зато се мисли да је Аустрија заиста пристала на ову мобилизацију, да то чини да је Италији оставила потпуно одршене руке за Албанију, али да је у замену за то добила право, да врши контролу и полицијски надзор у извесним другим крајевима на Балкану. Берлински дописник још дознаје, да је између Италије и Аустрије већ закључен споразум односно мандата, по коме би Италија могла да врши полицијски надзор у Алабанији.

У овдашњим добро обавештеним круговима налазе, да оване вести треба примати са највећом резервом, јер, све ако би ово заиста и била жеља Италије и Аустрије, не треба заборавити, да у Европи осим Тројног Савеза, постоји и Тројни Споразум, који никада не би дозволио оваку акцију Италије и Аустрије на Балкану.

Сарајевска истрага

— Истрага ће трајати још четрнаест дана. —

„Пестер Лојду“ јављају из Сарајева:

Истрага над кривцима за сарајевски атентат још се води, и ако су главни конци завере против престолонаследника и његове супруге пронађени. Последњих дана пронели су се гласови, да ће се истрага за неколико дана свршити; али су се у истрази појавили нови моменти, због којих ће морати да се испитивања наставе. Према садашњем стању истраге, саршета једва да се може очекивати кроз петнаест дана или чак три недеље.

Само суђење атентаторима не може се очекивати пре почетка јесени.

ИЗБОРНА БОРБА

— Зборови, конференције и кандидације. —

САМОСТАЛЦИ У СВРЉИГУ.

Самостални радикали на збору у Сврљигу, кандидовали су за посланика среза сврљшког Миленка Цветковића, из Давидовца.

ОКРУЖНА КОНФЕРЕНЦИЈА.

Самостални радикали округа нишког одржаће окружну конференцију 13. јула у Нишу, ради потписа и потврде листе. Ред на листи неће бити утврђиван, пошто је он утврђен раније изборним споразумом.

САМОСТАЛЦИ У БЕОГРАДУ.

Самостални радикали за град Београд одржаће у понедељак 7. овог месеца велики збор у хотел „Империјалу“, на коме ће се извршити кандидација посланика за Београд.

САМОСТАЛЦИ У ЧАЧКУ.

Самостални радикали округа чачанског одржаће у Чачку 11. јула окружну конференцију, на којој ће утврдити кандидатску листу и ред на њој.

У име главног одбора, конференције ће присуствовати г. Милош Савчић, народни посланик, који ће бити и носилац листе за округ чачански.

Г. ЉУБА ДАВИДОВИЋ.

Г. Љуба Давидовић, председник главног одбора Самосталне Радикалне Странке, отпутовао је јуче пре подне лађом у Пожаревац. Г. Давидовић ће 6. јула присуствовати среском збору у Пожаревац, 8. јула у Градишту, и 13. јула у Петровцу за срез млавски.

Г. Давидовић ће у округу пожаревачком остати до краја изборне борбе.

Г. ЈАША ПРОДАНОВИЋ.

Г. Јаша Продановић, члан глав-

ног одбора Самосталне Радикалне Странке, биће носилац листе у округу врањском. Г. Продановић, који је извесно време провео у свом изборном округу, вратио се с пута и данас поново полази за Врању, где ће остати више дана.

Г. ДРАГУТИН ПЕЋИЋ.

Г. Драгутин Пекић, члан самосталског главног одбора, биће носилац листе самосталних радикала у округу моравском.

Г. МИЛОРАД ДРАШКОВИЋ.

Г. Милорад Драшковић, подпредседник главног одбора Самосталне Радикалне Странке, овога пута задржаће свој изборни мандат у округу рудничком, где је и до сада био кандидат.

Г. ВЕЛИСАВ ВУЛОВИЋ.

Г. Велисав Вуловић, члан самосталског главног одбора, носиће листу опозиционог блока у округу пиротском.

Г. Вуловић се већ више дана бави у агитацији и остаће до краја изборне борбе у својем изборном округу.

БЛОК У ТОПЛИЦИ.

У округу топличком постигнут је потпун споразум и блок излази једнодушно на изборе. Носилац листе је г. др. Коста Кумануди, професор Универзитета, други на листи је Коста Пећанац, војвода, трећи један сељак из округа. Први квалификовани је г. др. Милоје Јовановић, директор Дунавског Кредитног Завода и други квалификовани је Урош Спирић, адвокат у Прокупљу.

РАДИКАЛИ У БЕОГРАДУ.

Квартовни пододбори Радикалне Странке за град Београд, утврдили

Крива режима у Бугарској

Крв у Собрању

— Накнадни извештаји о седници, на којој је нови бугарски зајам примљен. —

О знаменитој седници Собрања, на којој је владина већина, уз пркос опозиционом блоку, усвојила законски предлог о зајму, стигли су накнадни извештаји. То је био скандал, какав се ни у Бугарској не памти.

Према извештајима бугарских листова, седница је овако текла:

ПОЧЕТАК СЕДНИЦЕ.

Пред почетак седнице улазе скоро сви посланици. После пет минута улазе чланови владе. Председник Собрања отвара седницу и даје реч министру председнику Радославоу. Министар председник сизаји са министарског стола и долази на трибину. Пре но што почиње да говори, вођу радикала, Цанов, добацује му: „Одбаците тај сраман зајам!“

Стамболиски: „Зајам ће нас упропастити!“

Министар председник почиње да говори; опозиција га претресује узвацима: „Доле!“, а владина већина

пљеска. Настаје велика ларма. Владини посланици излазе из клупа и опкољавају министре, председника Собрања и стенографе.

Опозиција устаје тако исто и хоће да се пробие кроз већину. Настаје паклена ларма и општа туча.

БОРБА СТОЛИЦАМА.

У општој вичи др. Генедијев добацује опозицији да је издајничка. Опозиција скаче, и почиње да баца столице и столове у правцу министарског стола. Једна столица пада у лице министру, председнику Радославоу и облива га крвљу.

РАЗБИЈЕНИ НОСЕВИ.

Ларма, вика, песницање се продужује. Цела опозиција продужује да наваљује и продира до министарског стола. Већина се одупире. Неколико посланика из опозиције отвара своје фијоке и баца књиге, масционице и пера у правцу већине и министар-

требао да предвидим (али шта! кад је он викао!) испричао је одмах: одакле смо дошли, куда идемо, и који смо. Представите себи ствар! Код смртних непријатеља, сами, залутали, далеко од сваке људске помоћи! И затим, да наша пропаст буде потпуна, мој сапутник се представи као богат човек, обећа људима напојницу, и одреди их да сутра дан буду наше путовође, на шта они радо присташе.

Напоследку, говорио им је о својој путничкој торби, исповедајући се јуначки: да му она задрже велико бриге, и да је зато ставља у узглавље свога кревета. Не жели, говорио је, друго узглавље.

Ах! младости!.. младости!.. колико је твоје доба за осуду! Рођако, веровало се да ми носимо дијаманте круне: оно што му је, међутим, задавало толико бриге за ову торбу, била су писма његове веренице.

Кад се свршила вечера, нас оставише; домаћини одоше доле, а ми остасмо у горњој соби где смо јели. Једно узвишење од седам до осам стола, на које се пењемо лествицама, била је постела која нас је очекивала.

Мој сапутник услужа се сам, и метну главу, мртав заспао, на драгоцену торбу. Ја, решен да не спавам, заложих ватру, и седох крај ње.

Ноћ је готово прошла мирно. Ја сам таман био почео себе да умирујем, кад, у часу кад је изгледало да

дан не може бити далеко, чух испод себе домаћина и његову жену како говоре и препиру се; и, слушајући кроз димњак, који је имао везе са доњом собом, могао потпуно да чујем ове речи мужевљево:

„Па добро! Најпосле, видећемо, да ли треба обоје заклати.“

Жена одговори:

„Дабогме“. И више нисам чуо ништа.

Шта да вам сад кажем? Лежао сам, тешко дишући; цело моје тело било је хледно као мермер; да сте ме видели, не бисте знали да ли сам мртав или жив... Боже! Кад помислим још на то!.. Нас двоје скоро без оружја, против дзнаетст или петнаест људи! А мој друг мртав од сна и умора!

Да зовем, да вичем, нисам могао; да умакнем сасвим сам, нисам могао; прозор није бив висок, али зато су доле била два велика рундова, који су урлали као курјаци...

У каквој сам се муци налазио, можете представити себи. На крају четвртог сата, који је био дуг, чух на степеницама некога, а кроз лукотине на вратима видех домаћина, његову лампу у једној руци, и у другој руци један од његових великих ножева...

Он се попе, за њим жена; ја скочих из врата. Он отвори; али пре него што ће ући, даде лампу жени; затим уђе босонож. Она му је на пољу говорила полако, заклањајући прстима јакну светлост од лампе:

„Полако! иди полако!“

Кад би код лествица, он се попе са ножем у зубима; и кад дође до висине кревета — бедни младић опружи се, показујући своје голо грло, — узе једном руком нож, а другом... Ах! рођако... шчепа шунку која је висила о таваници, одсече један део и врати се као што је и дошао...

Врата се затварају, лампе нестаје, а ја остајем сам да размишљам.

Чим се свану, цела породица дође с великом галамом, да нас пробуди, као што смо им наложили. Донеше да једемо: послужиле нас доручком врло чистим, врло добрим, ја вас уверавам. У јеловнику су била и два убојана петљића, од којих је требало, како рече наш домаћин, један да се понесе, а други да се поједе. Кад сам их видео, разумео сам смисао оних ужасних речи: „Да ли обоје да закољемо?“

Д. Е.

Бланкадор

РОМАН ОД МОРИСА МЕНДРОНА

наставак (22)

су кандидатску листу, која се има да прими на великом збору у недељу 6. ов. мес.

Носилац листе је г. Никола Пашић, други Михајло Марјановић, трећи Бенцион Були и четврти Милан Капетановић.

РАДИКАЛИ У НИШУ.

Радикали среза нишког кандидовали су за своје посланике г. Тешмана Николића, бившег начелника среског и г. Николу Митића, тежака.

РАДИКАЛИ У ТЕМНИЋУ.

Радикали среза темнићког истапли су за кандидата Чеду Урошевића, земљоделца.

Г. ДРАГ. ЈОКСИМОВИЋ.

Г. Драгољуб Јоксимовић, секретар главног одбора Самосталске Странке, кандидоваће се као први квалификовани у округу београдском.

Г. МИОДРАГ РИСТИЋ.

Г. Миодраг Ристић, професор, отпутовао је у округ чачански у агитацију, где ће бити први квалификовани на листи опозиционог блока.

МОСТ НА ДУНАВУ

— Рад српско - румунске комисије. —

„Балкански Дневник“, који излази у Букурешту, јавља:

Директор румунских железница, Котеско, у пратњи инжењера Бајлеска, који ће имати да изведе грађење пруге између Крајове и Грује, и инжењера Георгија, који ће руководити радовима на подизању моста између Румуније и Србије, отишао је пре два дана у Циганаш, да дефинитивно утврди место на коме се мост има подићи.

Румунско изасланство се у Циганашу састало са делегатима српске владе, г. г. Илићем, бившим министром грађевина, и Радовићем, надзорним инжењером, и заједно са њима је утврдило последње појединости за подизање моста. У идућу недељу, инжењер Георгију и српски делегати отићи ће поново у Циганаш, да изврше испитивање речног корита на томе месту.

Радови на подизању моста почеће чим се претходни радови буду завршили, а то ће бити у априлу месецу 1915. године. Према конвенцији, која је закључена између Србије и Румуније, мост се има завршити најдуже за четири године.

Најдаље за петнаест дана, директор румунских железница, Котеско, отићи ће у Београд да ангажује потребан персонал за подизање моста. Мост ће градити Румунија, али са српским и румунским инжењерима.

Говори се, да ће инжењер Георгију бити директор радова, а г. Илић подиректор.

Адвокати у новим крајевима

— Постављање адвоката по новој уредби. —

По старој уредби о устројству судова у новим крајевима, адвокати при појединим првостеп. судовима били су адвокати који су постављани за адвокате при судовима у старим границама. За њихов сталан рад при коме суду у новим крајевима није требало никакво одобрење Министра Правде.

Међутим, по новој уредби о устројству судова у новим крајевима, које је ту скоро ступила у живот, закон о адвокатима ступио је у живот и у новим крајевима. На тај начин сваки адвокат, као и у старим

границама, који жели да ради при коме првостепеном суду у новим крајевима мора зато, уз таксу од 50 динара, добити одобрење од Министра Правде и нарочитим декретом министровим бити постављен.

Због тога су двадесет адвоката из нових крајева тражили од Министра Правде, да буду постављени за адвокате при некојим првостепеним судовима у новим крајевима. Министар их је све и поставио.

Пољска жандармерија

— Жандармерија у округу београдском. —

Окружна скупштина округа београдског ставила је на расположење начелству окружном кредит за образовање окружне пољске жандармерије. Све припреме за овај посао завршене су и распоред жандармериских станица готов је.

У сваком срезу биће по три жандармериске станице са по три жандарма, који ће стално да обилазе подручне општине. Општине, у којима ће бити станице, већ су одредиле и зграде, а жандарми, који ће се ускоро распоредити, били су ових дана на курсу у Београду, на коме су упознати са својим радом.

Стазама и путевима

Сцена се догађа у кафани. За сто, коме председава један књижевник, исто толико мало свестан својих очинских дужности колико и своје ауторске вредности, долази један човек са хартијом у руци.

— Ја сам несрећан човек. Кома год потпишем меницу, морам да платим... Човек са хартијом у руци отвара очи широм, и на уснама му се осмех јавља.

Заинтересовани, другови питају: — Како то? — Јер сви, коме потпишем меницу, мора да умре! објашњава књижевник! Човек се хартијом у руци устаје, плаћа и одлази...

Дневне вести

Измене у закону о школама

Реферат о пројекту закона о трговачким школама упутила је управа Трговачке Коморе, са примедбама учињеним на пленарној седници, Министарству Народне Привреде, с молбом да, при подношењу законског пројекта Народном Скупштини на решење, има у виду и мишљење Коморе.

Бесплатно лечење

Министарство Унутрашњих Дела известило је Министарство Војно, да је Главни Санитетски Савет решио, да се у бањама, којима држава располаже — Брестовачкој, Буковичкој, Врањској, Врњачкој, Јошаничкој и Нишкој — одобри бесплатно лечење свима подофицирима, капларима и војницима сва три позива народне војске, који су у рату рањени, или оболели.

Трговинске везе са иностранством

Да би српској трговини створила могућност да се развија у свима правцима, Београдска Трговачка Комора ступила је ових дана у везу са сталним одбором међународних конгреса трговачких комора и индустријских удружења, трговачком и индустријском комором у Падови, савезом хрватских обртника у Загребу, федерацијом за међународну трговину у Мадриду и међународном трговинском агенцијом у Паризу.

Хартвигова чесма

Да би се оставила у народу округа београдског трајна успомена на покојног Николу Хартвига, окружни одбор округа београдског, на идућој својој седници, решиће да се подигне на једноме од најглавнијих путева у округу лепа чесма, која ће се назвати Хартвиговом чесмом.

Упис у Академију

На основу указа којим се дозвољава да се ове године прими у Војну Академију 200 питомаца, Министар Војни отворио је упис кандидата, од 15. августа до 1. септембра о. год. Кандидати се примате са шест разреда средњих школа.

Конкуренти из војске треба да имају најмање пет разреда.

Венац са Косова

Народ у Приштини и са Косова послао је по своје нарочитемо изасланику са Косова, у народној ношњи, леп венац за гроб покојнога Хартвига.

Оправка путова

Начелство округа београдског, по споразуму са београдским казним заводом, добило је извесан број осуђеника, који ће се употребити на оправку друмова у округу, пошто је кредит, одређен за те радове, врло мали. Радови су већ отпочели и пут до Авале ће ускоро бити готов. Остало је да се прави свега још пет километара.

Начелство је поручило нарочита велика кола за становање осуђеника и смештај злата.

Свечана дова

У недељу пре подне, на Петровдан, држана је у београдској цамији свечана дова — служба божија — у част рођен-дана Краља Петра. Од стране Двора дови је присуствовао мајор г. Михаило Ваљаревић, а поред великог броја муслимана из нових крајева и Београда, присуствовали су и изасланици Министарства Просвете и Општине Београдске.

Венчање

Госпођица Савка Пескаревићева, ћерка г. Александра Пескаревића, машинсковође, венчаће се сутра у нишкој Саборној Цркви са господином Живојином Тодоровићем, студентом права.

СИТНЕ ВЕСТИ

Јуче, у 10 часова пре подне, држана је у Министарству Иностранних Дела министарска седница, под председништвом г. Николе Пашића.

— Министар Просвете донео је решење, да се учитељима народне школе у

селу Виноци, у округу брегалиничком, изда нарочита новчана награда, за рад у продужним школама за поучавање неписмених младих и девојка, Учители су г. г. Душан Стојановић, Милорад Поповић и Милош Поповић.

— Сви првостепени, срески и окружни судови послали су Министарству Правде извештаје о раду судова за друго тромесечеје у овој години. Рад судова је успешан, нарочито судова из нових крајева.

— Министар Просвете одобрио је подизање зграде за основну школу у селима Шетки, у округу крушевачком, и Вртишту, округу нишком.

— Министар Војни, наредбом својом, допустио је да официри могу носити одело старог прописа до 1. јануара 1916. године.

— Јуче, од 10 часова пре подне, држао је управни одбор Народне Банке своју седницу, на којој је решавано о повластицама, које има да тражи од државе.

У Министарству Просвете изражен је списан учитеља и учитељица у тежим местима старих граница, којима следеће нарочито додат, Министар Просвете одобрио је и нарочити кредит за исплату овога додатка.

На предлог Министра Правде, г. Јован Обрадовић, правосластунник првостепеног суда за град Београд, премештен је за правосластунника при теовском првостепеном суду.

Министар Просвете одредио је нарочиту комисију, којој је стављено у задатак да регулише плате и повишице затечених српских учитеља у новим крајевима. Комисија је отпочела јуче рад.

Г. Драгутин П. Суботић, професор нишке гимназије, положио је са похвалом на мишкенском универзитету докторат из германистике.

БЕЛЕШКЕ

КЛАСНА ЛУТРИЈА. — На јучерашњем ученом добио је лоз бр. 16.907 главни згодитак од динара 25.000 продат из колектуре Браће А. Васића.

ПРИЈАТНЕ ВЕЧЕРИ. — Прво тамбурашко певачко друштво из Панчеве концертна сваке вечери у башти „Позориште Кафана“. Улазак бесплатан.

БЕСАН МУЖ. — Један оригиналан догађај, пун бурних, али веома комичних сцена, под насловом, „Бесан Муж“ вечерас се приказује у Бранином Полеу код „Славије“ поред комедије: „Ултимагум“ и оперне пародије: „Артиљерија Рустикана“. У програму је и „Слабо, Бога ми!“ и многа сала и дуети.

3 живота

БЕОГРАД ИЗА КУЛИСА

— Догађаји за последњих петнаест дана, о којима није било речи у јавности. —

Прошло је петнаест дана од како је последњи пут изашла ова рубрика у нашем листу, и за то време Београд није дао тако много живог и интересантног материјала за њу. Разлог је томе, у главном, био двојак. Прво, наишла је летња, тако звана, мртва сезона. Београђани, или бар оно што представља центар Београда — интелегенција, виши и средњи кругови — размишљала су се по бањама, виноградима и околним местима. И то се видно примећује и на улицама и по шеталиштима и другим јавним местима. Сиротиња тј. онај део Београда, који представља налице Београда, обрвана тежким радом и великим жегама, и не помишља на скандале.

Друго, велики догађаји који су се десили за последњих петнаест дана, такође су узрок што Београд није дао много занимљивих ствари за ову рубрику.

Та ипак, догађаји је било. Сви квартал београдски радили су као и увек, и као и увек су били претрпани послом. И међу тим догађајима, које су иверови расправљали, и међу догађајима за које смо ми сами знали — то су они у којима није интервенисала полиција — изабраћемо неколико најзанимљивијих, а у исти мах и најкарактеристичнијих.

ЉУБАВ БЕЗ ЕГОИЗМА

Једна давнашња ствар се ових дана дефинитивно завршила: стара љубав је ових дана добила свој епилог.

Две су сестре, из добре куће; свака носи по позамашну цифру мираза, која се пише са шест јединица. Он је такође младић из добре куће, свршен човек и лепушаст. Пре неколико година, обе сестре су се са њим упознале, и што је најинтересантније, обе су се у њега заљубиле. Он се држао резервисано; показивао је подједнако наклоности и према једној и према другој сестри. Време је расло, љубав која се зачела у срцу младих девојка била је све жељста и најзад су се обе сестре — које су се, и поред тога што су обе једног човека волеле, узајамно обожавале — решиле да ставе младића на пробу. На проби, младић показа више наклоности према млађој сестри; стари-

ја се покори судбини и уклони. То је историја и предисторија ове љубави, а сада чујте епилог, који се десило ово дана.

Најзад је ствар дошла пред родитеље. Млађа сестра затражи од родитеља да благослови њену љубав; али дата од стране онага, кога је она волела, паде једна чудна изјава. Он рече, да и покрај све силне љубави не може да се жени без мираза од — он наведе цифру, која је износила таман толико, колико мираза обеју сестара.

Тада старија сестра учини за срећу своје сестре, коју је обожавала, и за срећу човека, кога је волела, дело највеће, које је могла. Она изјави да сав свој мираз даје својој сестри. А она оде у иностранство, да се закаљује.

Зар нема много романтичног ова интересантна љубавна историја, која се одиграла у највишим београдским круговима?

СМРТ ЈЕДНЕ МУЧЕНИЦЕ.

Онога дана пре подне, кад су сачињавали великог пријатеља српског народа Хартвига, у исти мах када се по београдским улицама свет највише гушило, тихо, сама у наручју једне бабе из кошчицука, умрла је у Новом Селу, у једној кровњари, једна велика мученица. Имала је само 27 година, а њен живот је преставао читав низ патњи.

Испричаћемо ту историју у неколико потеза, у колико нам дозвољава простор листа.

Она је трговачко дете из унутрашности. Када јој је било шеснаест година, дошла је у Београд и уписала се у једну овдашњу стручну школу. Била је љак, била је лепа, и једног дана на корзо-у пала је у очи њему, онда аполсвираном правнику. Прво су се, већ како то иде по реду, „гледали“, затим су се упознали па онда заволели. И најзад је дошло лето, са излетима у поље, у Топчидер, у Ношувачку итд. итд., па крај школске године. Растали су се на неколико месеци, да се опет у почетку школске године састају.

Они су били све старији, а љубав све јача, и тада је дошло оно што је било немишлено. Она је поклизнула, а за гре-

хом се грех ваљало. Напустила је школу и прешла код њега у стан.

Није прошло од тога доба ни неколико месеци, а он завршио школу, добио службу у унутрашности и једне вечери, не јавивши се никоме па ни њој, напусти Београд. Она је прво била у очајању; затим када се осетила матером, покушала је да нађе службу. Нигде је нису примали. Она се узбрзо породила, скоро на улици. Дете је било мртво.

Живот ју је после тога гурао све дубље у амбис. Била је прво касирка, затим радница у некој фабрици, па најзад проститутка. Мучан живот и тешке околности учиниле су да добије клику умасне болне, која се тешко лечи и онда кад је човек богат и када све има.

Најзад, пре неколико месеца, пала је у постелу из које се није више дигла. Сачињили су је у тишини; за нековагом је ишло свега неколико жена.

А он? За њега веле да је неки велики чиновник у Новој Србији. Ако прочита ово, да ли ће осетити грижу савести?

ЈЕДАН ИНТЕРЕСАНТАН РАЗВОД БРАКА.

Он је млад човек са два доктората и пре четири године се оженио њом, девојком из једне боље куће.

Сада је она поднела тужбу за развод брака. Као узрок, ради кога тражи развод брака, она је навела то, да је њен муж „многа хтео много започео“, и да је трудећи се да добије два доктората изгубио мушку снагу.

И одиста, лекари су код госпође, на њену жељу констатовали да и после четири године брачног живота, још није госпођа.

Ствар ће отићи редовним путем, пред конзисторију.

КАКО СЕ ПРОСИ?

Већ читаву недељу дана узастопце посматра из вешери у вече на „корзо-у“ један интересантан призор, за који сумњам да је икоме, пао у очи а за најмање полицији, коју у овом случају представља један дремљиви каплар, наслоњен на један електрични стуб испред „Руског Цара“.

Чим падне сумрак, око седам часова, када је на корзо-у највише, појаве се међу шетачима једно пет - шест прљавих и издрпанних гамена од 6 па до 10 година. Распоред се тротоаром лево и десно и досађују шетачима молећи их за милостињу. За њима иде један младић, по изгледу Циганин, упућује децу где да просе и контролише њихов рад.

Оно осам и по часова деца се са овим младићима повлаче са корзо-а, обигравају стовове испред „Руског Цара“, „Москве“, „Балкана“ итд. и губе се заједно са својим учитељем пут Славније.

Најем вам, ово се понавља готово сваке вечери. — др. —

КЊИЖЕВНОСТ

Упут за председнике бирачких одбора, при изборима народних посланика извршио Св. М. Гребенац, адвокат. Цена 1 дин. (са поштарином 1.10 дин.) На продају у књижари С. Б. Цвијановића у Београду.

Кроз Београд

— Репортерске белешке. —

ЦИГА У ГОСТИМА.

Пре неки дан, дошао у госте „код својих родљаци и пријатељи“ један Цига из позревачког округа. Родљаци и пријатељи, такође Цигани из позревачког округа, који су се у овој општини доселили у Београд, дочекали Цигу неможе боље бити. Гостовао Цига подуже, па над је пошаво, претресе домаћинове панталоне и из њих понесе две и по банке, колико сећања ради. Али је био зле среће. Домаћин га „уфати“ тако рећи на делу, па се прво родљачки и пријатељски изгреде, затим потуку и најзад дођу у полицију.

Али пошто су се објојца у полицији на бушан дукат заклели, један да је покранен, а други да крађу није извршио, те се лопов није могао пронаћи, полиција је просто донела одлуку, да се објоје, о државном трошку, удаље из Београда, тј. протерају.

Корпој се јако обрадова, кад му све ово Бланнадор изложи. Још већа га радост обузе када му Бланнадор показа два пројекта: један пројекат о одрицању имовине, други пројекат пуноважног тестаментна. Оба ова акта редиговао је прокуратор Бардосао из Монтсана кога је Орас конзултовао и који је то учинио за 300 талира.

Корпој обећа да ће још сутра дан исплатити Бланнадору све ове суме. Затим запита Ораса: — Зар ми ништа не говорите о другој злочиној афери која би могла послужити као пример?

— То је, одговори Орас, афера принца Насоа који је, да би се могао оженити господином де Монпансије, убио своју жену, једну немачку госпо. Робен ће вам о томе причати детаљно.

— Али, упита Корпој, личност о којој ви говорите је ли могла правилно закључити брак? — Свакако господине. И то је једна тачна која нас у овој историји може интересовати.

Корпој привуче себи Ораса и загрли га. Затим му пожели лаку ноћ и оде да спава.

Тано је Бланнадор, заборавајући за извесно време трговину са галантеријом у којој је опавала његова велика душа, држао у своју вештој руци коње ове завере. Он је занемарио ипак неке своје дужности које је имао да врши као деловођа суда, наиме није се појављивала г-ђа де Корпој. У овој прилици заменивао га је Жан Леброк. То је био један млад човек, престога духа, који му је ди-

ктирао. У осталом, он није припадао земљи већ пре месец, гд есу станозала његова браћа по мислима. Нада је он видео своју сестру Јанину да се појављује као сведок пред судом и да плаче он се правно да је не познаје. Исто тако он се није ни мало узнемиравао због судбине Жаклине. Све су га слуге због поверљивости његова срца мрзеле, само га је Лик куражио пријатељским речима:

— Дечаче! Сиротиња није грех, а царство небеско биће наклоњено једног дана теби!... Ти си најбољи у твојој породици.

Фабр се поназивао резервисанији и старији.

Тано Корпој прибрав сва акта која се односе на процес Илићин, скупи их у једну кесу и посла по гласноши Диплесису — Морнеју. Цео се свет у кући дијаво хладнокрвности Корпојевој. Нигда он није диришо своју жену. Ниједном тортуром није је он мучио, па ипак кривица њена је била очевидна. Илина га је једино узнемирила својим поступком онда када је одбила да се исповеди пред другим ким сем пред Текстором.

Стога су се сви, и Корпој, и пастори, и Бланнадор и слуге бојали доласка овога свештеника. Међутим, као што су писма гласила, требало је да он ускоро дође. Зато је Орас и заповедио Жаклину да буде спреман кад дође Текстор у Ла-Камб.

Жаклина Леброк није могла видети овога свештеника кога су све жене обожавале због његове нежне речитости. Праог четвртна месеца априла Фабр до-

ђе да је потражи у њеној одаји у којој је она лежала у гронаци. Потпогнут од стране Вигуруа, који је тапкао као медвед, он је докопа, као канав пакет, неводећи рачуна о њеној носу. Вигуру се био заветовао шта више да ће ову кошу отети и продати на пијаци у вароши. Фабр диже лако овај терет.

— Ајмо, девојко! Рече је Фабр. Ништа није могла чути до монотонно падање капи које су на њу падале и квасиле је. Тако она на коњу заједно са Фабром прође кроз двоориште кроз гомилу слугу и служавица који ту стајаху и немоје посматрали. За Фабром јакхаше на коњу Вигура.

Фабр презирући неравнине пута којим је ишао терао касом коњу, тако да га је Вигуру једва могао стићи. Једна Жаклина одсканала је на коњу као кања обе шена стаје. Нада су довели Жаклину где треба, Фабр предложи да је мало подрумсају не би ли се пробудила ако је жива. Ипак Фабр није могао узети учешћа у овој забави. Што се тиче Вигуруа, он је већ био дружници. Он јој својом гвазденом потковицом на чизми скину ногу у исто време када јој поче сећи кошу. Један крик који се до неба разлегао чу се. И у колико ју је овај више гасио, јаву је био све већи.

Чувши ово јавување, један мали дечак који је пред собом терео две краве био радознао да види што се дешава пред дрвеном прадеом. Он се није дао да га тамо наћи некога који је обавестио да ће на тај начин присуствовати једном лажном призору. Пошто се тек јаву стону

одакле се могао дивити Вигуру-у који је гасио голу девојку. Он о томе извести Грегора де Моруа који са својим писма потрчи на лице места, заједно са својим господарем Селињијем.

Звуку рогова потсети Фабра да је учинио велику глупост, што је оставио Вигуру-а да губи своје драгоцене време у некорисним церемонијама, и он се попе на свога коња, нареди своје пратиоцу да што пре обеси девојку и да се враћа. Вигуру се попе на своју столицу да заштегне, али све би узалуд. Већ одјекну пуцањ пиштоља и куршум зазврја изнад ушви Вигуруа. Други га метан удари у главу и он паде избуљивши очи и отворивши уста.

Фабр скичи на ноге брзо да би избегао сличну судбину. Био је толико прибрам да извади мач из корица и да погна

Од данас продајем у пола цене Женске Шешире

и сав материјал и украсе и једну партију сунобрана знатно јефтиније. Једина радња на Балкану без режије (у сопственој кући) Кр. Милана 120 (у дворшћу). Продаја и на агро, наручбине извршује одмах **С. М. ЛАЗАРЕВИЋ.**

Женских Шешира по спуштеној цени.

Пошто је сезона при крају то ћу све летње готове шешире и празне моделе продавати испод сопственог коштања. Тако ће се бржи добити по 4-5 и 6 динара, лепе мале модерне форме у свима бојама. А готови шешире по 10, 15 20 и 25 дин. врло лепо и елегантни. За унутрашњост се шаље повуком. — Недопадајући се замењује другим — ако се одмах врати.

Јелена Милкић, Модискиња = Београд

КНЕЗ МИХАИЛОВА УЛИЦА БРОЈ 1.

3-3

ТЕЛЕФОН 292.

ТЕЛЕФОН 1692.

Санаторијум „Врачар“

Ресавска бр. 51. Телефон бр. 1992.

Најмодернија болница у Србији

Лекари: оператори др. Л. Генчић, др. Л. Којен, др. Н. Крстић и гинеколог и акушер др. Љ. Здравковић. У Санаторијуму се врше све врсте операција. Санаторијум има најмодерније породилиште, лифт, парно грејање и електрично осветљење. Пријем болесника у свако доба. Стални дежурни лекар.

1219, 1-60 **Управа.**

Acheté la solerie. Schwitzer & Co., Lucerne V 13 (Suisse). Франко поштом домотеле. Crefy, Célé, Chine, Tchécoslovaquie, Danemark, Grèce de Cr. Mousseline en blanc, noir et couleur, à l'air de fr. 1.25. Les autres, Velours, Falcette, abes et Blousis. Les commandes les plus importantes de nos dernières nouveautés. Les commandes les plus importantes de nos dernières nouveautés.

Кошуља мушких за летњу сезону

Велике и у бојама различитим има у великом избору **ФАБРИКА РУБЉА** **М. В. ДАЧИЋА** — Теразије До двора преко пута „Колосеума“ 1203, 4-10

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА СИФИЛИС

Болести коже и полних органа. Лечење гонорее (трипера) новим средством (вакцинотерапија). Преглед крви код сифилистичких **Др. Драг. Т. Владисављевић** Дом „Анкер“ (Теразије) или Балканска ул. 7. г. Balkanska Телефон 19-67 Téléphone Maladies Cutanées et Vénéériennes. 869, 78-100

50.000 ДИНАРА

на подлогу непокретног имања — добро очуване куће — на Западном Врачару, која вреди до 180.000 динара траже се на краткорочни зајам под повољном интересном стопом. 1213, 2-5

Против реуматизма

од великог броја светских лекара препоручени **Руски мехлем.** Јесте један од најбољих управо једина сигуран лек противу: **укочености зглобова, отока у зглобовима, скупљених жила, главобоље, зубобоље,** осталих болести које су последице напеба. Одлично лежи и **заостарели реуматизам,** тако да већ после **првог** мазања исцелувају и најдужи болови. Употреба проста и лака. Цена кутија са упуством 1.60 дин. **Шаље се доплатом. Прва Краљ. Срп. Дворана Апотека Богојевића — Скопље.** Поред великог броја захвалности публике се умољава да бар једном прочита следећу. **Апотека Богојевића Скопље** већ више од 8 година како узасно патим од реуматизма у ногама које сам свакако навукао вршећи своју дужност при нашим железницама. Није било лека који су ми препоручили пријатељи а да нисам употребио, обилао сам и леко од наших бава и ништа ми није тако помогло као Руски мехлем. Ја сам већ после употребе прве кутије осетио да ми је много боље, а после употребе треће кутије са свим сам се излечио и већ сам Вам благодаран. **Наш О поштовањем Миле Вуловић** дојач Српских Држ. Железница. 960, 49-50

Београд на продају, млад трогодишњи најдравији мост, више нове Бањичке првике, Кр. Гр. Јованки друм, ваздушна бања, изградњено преко 800 разне калемљене дозе асталска гроздја, хамбург, маришљаву тамњанику, краљев дренак, пшасу итд. а још до 40 разне калемљене војке више сорте. Ограђен масивно јаким растовим диверсима и и летвама, величина 1600 кв. м. цена са лозом и воћем 4 динара метар без агрде.

Кућа НА ПРОДАЈУ хошак Небојшино и Рудничке улице 2 лица, испод Карађорђевог Споменика. Подесна за дрвару, бакарницу, месарицу, јер све у близини нема, са 4 мала става, агрде старије, рента око 80 дин. месечно, величина плаца до 400 к. м. Кућац полаже око 4000 дин. ресто прима терета. — Упитати обухват: Делатрадека ул. 6. преко пута „Славије“. 1214, 1-5

КУЋА У центру вароши са 6-8 соба, са купатилом, подрумом и, по могућству, шталом тражи се под закуп од 1 августа тек год. Условне цене слати администрацију „Пијемонта“ под знаком „Кућа“. 1211, 2-3

КЊИГОВОЂА млади човек, који већ има праксу и, по могућству да је радио и као благајник, потребан је једном индустријском предузећу. Понуде слати администрацију „Пијемонта“. 1210, 2-3

ЧЕЗЕ очуване, са енглеским федерима и широким сином, ко има на продају нека се обрати администрацију „Пијемонта“ под знаком „Чезе“ или на телефон 1591. 1209, 2-3

ДОЈКИЊА тражи се здрава жена за дојкињу у бољој кући. Плата врло добра. Јавити се писмом преко администрације „Пијемонта“ под знаком „Дојкиња“. 1208, 2-3

Новоотворена стакларско-порцуланска, фарбарска и стаклорезачка радња

ЈОЦЕ М. ЈОВАНОВИЋА

Краља Милана ул. бр. 95 преко пута Грађанске Штедионице. Препоручује свима грађевинарима и предузетницима, стакла за прозоре и стакла за кровове, баљурна стакла за илוגне лифтерске у најкраћем року. Примам на израду флекса огледала која замењују потпуно нова. Препоручујем леп набор, плавог посуђа као и осталу стакларску робу, нарочито скрећемо пажњу кафеџијама и домаћима где се могу са врло јефтиним ценом добити без конкуренције. НЗ. Урамањем слике и иконе у лепом избору рамова. 1135, 7-10

Поред чувене домаће и стране кујне **Пивница „РУСКИ ЦАР“** добила је у огромним количинама и почела да троши **Природног белог карловачког вина и чувене карловачке „Ружице“** **Цене вина изван радње знатно спуштена.** 1207, 3-10

Дућан на Теразијама или у Кнез Михаиловој улици, који би се могао употребити за адвокатску канцеларију, тражи се под закуп од 1 августа. Понуде са условима слати администрацију „Пијемонта“ под знаком „Адвокат“. 1216, 1-5

КОНКУРС Крагујевачком Женском Друштву потребна је учитељица рада за радничку школу, са вичном спремом и већом праксом. Плат. од 100-150 дин. према поднетим документима. Пријаве се примају до 1 августа ове године. **Управа Краг. Жен. Друштва.** 1204, 3-3

НА ПРОДАЈУ ВИНОГРАД

(поч. Боже Живојина) са зградом за становање, кујном, шупама, шталом итд. Електрично осветљење, водовод и свака удобност. Површина винограда око 4.800 кв. мет. Цена врло повољна. Обавештења тражити на адресу: „Поштански фах бр. 126“ или „Телефон бр. 1063.“ 1209, 2-3

УЛОГЕ НА ШТЕДЉУ ПРИМА

Савска Банка

БЕОГРАД-САВА

Све улоге без откупа изплаћује. Плаћа на улоге 6 од сто интереса годишње по погодби и више. 967, 20-

РОЛЕТНЕ

челичне и дрвене за проворе и врата. По умереној цени могу се добити у **ГВОЖЂАРСКОЈ РАДЊИ ВЕЉКОВИЋА И СТАНИЋА** 914, БЕОГРАД. 25-25

ЈА САМ БИО ГЛУВ

А САД ЧУЈЕМ. Ја сам изумео један ситан мали апарат, који је мени после 25-годишње глувоће повратио слух; — Ко хоће, да се једном ослободи глувоће, наглувости, аујања, севања, шиптања, ко хоће свој слух да поправи и очува од експлозија, промаје, воде, и т. д. тај нека затражи моју брошуру „Ја сам био глув“ и нека пошаље 50 п. д. у поштанској маркама мом асистенту на Србију а Црну Гору: **Г. Бранку М. Марковићу** — Ниш Ратницама на Куманову, Витољу, Скадру и Брегалници, препоручује се овај апарат нарочито. За одравање или побољшање слуха гарантујем. **Ђорђе Хамилтон** проналазач Хамилтонових трубица

„СРБИЈА“

ПРВО СРПСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРАЊЕ У БЕОГРАДУ (угао Кнегиње Љубице и Кнеза Михаила)

Друштво гарантује овим средствима

1. Друштвени капитал	Дин. 1.000.000—
2. Фондови резервних премија	„ 1.733.664-57
3. Остали фондови	„ 337.182—
4. Непокретно имање звано „Хајдук Вељко“ и „Мали Војник“	„ 876.783-06
- Исплаћена осигурања до 1 децембра 1913 год. износе:
а) у одељењу живота	Дин. 498.000—
б) у одељењу пожара	„ 392.000—

„СРБИЈА“ је прво и једино српско друштво за осигурање које исплаћује дивиденду осигураницима. Друштво „СРБИЈА“ врши под веома повољним и десетогодишњим сопственим редом утврђеним најсолиднијим условима ова осигурања:

- 1) Осигурања живота на случај смрти и доживљења; мизас женској и капитал мушкој деци; и печузије породици по нарочитој татифи.
- 2) Осигурања противу пожара: зграда, покућанства, робе, индустријских предузећа.
- 3) Осигурања стакла и огледала од ломљења и других штета.
- 4) Осигурања од несрећних случајева.

Полисе друштва „СРБИЈА“ од осигурања живота служе официјерима као кауција при женидби. Полисе друштва „СРБИЈА“ за осигурање зграда противу пожара прима Управа Фондова и Хипотекарна Банка Тргов. Пенз. Фонда као супер-гаранцију при давању зајмова. Блаже обавештења даје бесплатно управа „СРБИЈЕ“ у Београду, а у унутрашњости новчани завсди, овлашћени агенти и повереници за осигурање. 1051, 32 **ДРУШТВЕНА УПРАВА.**

ПРОДАЈА ЦИГЉЕ И ЦРЕПА

СА ЦИГЉАНЕ Г. ВАСЕ ТЕШИЋА ВРШИ СЕ У РАДЊИ

Г. Г. Вељковића и Станића

ГВОЖЂАРА — КРАЉА МИЛАНА УЛ. Роба је одличног квалитета. Услуга је брва, солидна и тачна. 1037,

НАЈСАВРШЕНИЈА СРАВА ЗА УМНОЖАВАЊЕ РУКОПИСА „ОПАЛОГРАФ“

ручна литографија генерална продаја за Србију трговина хартија и писаћег материјала

МАРИЧИЋ И ЈАНКОВИЋ БЕОГРАД

Палата Прометне Банке

Најважнија својства „ОПАЛОГРАФА“ јесу:

1. Просто, спретно руковање.
2. Рукопис руком писан или на писаћој машини може се небројно пута после већ учињене употребе умножавати.
3. Пренесен рукопис на в точи даје безбројно много лепих отисака, и рад на вађеном отисака може се прекидати и сутра или доцније наставити.
4. По брзини и чистоћи извађених отисака ни једна справа не може је никад стићи.
5. Врло економан, јер „ОПАЛОГРАФ“ не троши никакав материјал осим две хемиски справљена течности, које се врло споро троше и мастило а код рукописа писаће машине чак и мастило отпада, те према томе најрентабилнији је.
6. ОПАЛОГРАФ је солидне израде и никако није изложен квару.
7. Коректуре рукописа могу да се врше на самој плочи, што ту особину нема ни један апарат.

Ценовник са упуством шаљемо на захтев бесплатно. 1091, 29-

„Пијемонт“ прима огласе по најумеренијој цени.

Ново отворена Гвожђарска Радња Ђирковић и Матовић

БЕОГРАД—САВА ПРЕКО ПУТА БЕОГРАДСКЕ ЗАДРУГЕ **ТЕЛЕФОН 11 15.**

Има на стоваришту **ТРЕГЕРА** (гвоздених греда) и у свима димензијама **ТРЕГЕРА** све остале гвожђарске робе цене без конкуренције. 30-30

70-80000 Динара

траже се на зајам на подлогу непокретног имања у центру Београда, које представља вредност преко сто десет хиљада динара. На имању нема никаквих терета. Понуде слати администрацији овога листа под шифром „Зајам“. Посредници се искључују. 1201, 3-3

НОВА ДРОГЕРИЈА Милана В. Антонијевића и Ко

Београд. Теразије — Дом Анкера. Београд. **— ТЕЛЕФОН 21-16. —**

Препоручује своје велико стовариште парфимерије и сапуна и свих осталих потреба за негу лица и тела, из првих француских и немачких кућа као: Kotu, Pinaud, Roder-gllaer, Piver, Savoly, Meyer, Pierre, Bankmann, Klein и др. **Повољније из унутрашњости извршује одмах.** 1063,

Подрум „КАСИНА“

ТЕРАЗИЈЕ **ТЕЛЕФОН 20-61.** Велико стовариште вина из подрума **Шведеревске Виноградске Задруге.** Има у своје подруму одлично однегованих вина, коњака, природне шљивовице за вишње, старе шљивовице. Лична проба биће најбоља препорука. **Кафеџијама нарочите цене.**